

Tilda Laaksonen

JÄLJILLÄ

Selvittämättömiä
rikostapauksia
meiltä ja maailmalta

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

© Tilda Laaksonen ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

Graafinen suunnittelu: Tommi Tukiainen

ISBN 978-951-1-39635-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

SISÄLLYS

Esipuhe.....	7
Pahan onnen Bardstown.....	10
Kadonnut: Maura Murray.....	48
Tampereen vaiettu ihmiskauppatapaus.....	82
Sture Bergwall vai Thomas Quick?.....	106
Kyynelten valtatie.....	133
Ruotsia kauhistuttanut ”Arboga-nainen”.....	164
Yhdysvaltoja muuttaneet Tylenol-murhat.....	194
Skeltonin veljekset.....	221
Teoria hymynaamatappajasta.....	254
Kiitokset.....	287
Lähteet.....	289

ESIPUHE

Tosielämän rikostapaukset ovat aina kiehtoneet minua, ja olen viettänyt luultavasti tuhansia tunteja tutustuen erilaisiin tosielämän rikostapauksiin. Vuonna 2005, ollessani vain 11-vuotias, luin iltapäivälehdistä kaiken tiedon Bodominjärven murhien oikeudenkäynneistä ja pohdin, oliko syytettynä ollut mies syyllinen vai syytön. Pari vuotta myöhemmin makasin kokonaisen yön valveilla miettien reumasairaalaista kadonneen vanhuksen kohtaloa, kun olin edeltävänä iltana katsonut Ylen *Kadonneet*-sarjan jakson tapauksesta. Kun opin englantia, luin erilaisilta amerikkalaisilta keskustelupalstoilta satojen sivujen pituisia viestiketjuja selvittämättömistä henkirikoksista, kadonneista ihmisistä ja sarjamurhaajista. Vaikka jotkut aiheet ahdistivat, pelottivatkin, palasin aina uudestaan ja uudestaan niiden pariin.

Aloitin *Jäljillä*-rikospodcastini huhtikuussa 2018 sen jälkeen, kun olin jo jonkin aikaa kuunnellut vastaavia podcasteja englanniksi. Podcastit olivat Suomessa vielä melko uusi asia, eikä tosielämän rikostapauksista kertovia podcasteja ollut kuin muutamia. Vastaanotto podcastille oli loistava, ja podcastista tuli minulle ensin intohimoinen harrastus ja myöhemmin täysipäiväinen työ. *Jäljillä*-podcastia on kuunneltu yhteensä yli 12 miljoonaa kertaa, ja se tavoittaa viikoittain kymmeniätuhansia suomalaisia. Nykyään laadukkaita kotimaisia *true crime* -podcasteja on saatavilla suomeksi useita, ja genre on mennyt eteenpäin huimasti. Suomalaisia rikospodcasteja on kiitelty erityisesti niiden empaattisesta ja ihmistä kunnioittavasta tyylistä.

Vaikka *true crime* -viihde on viime vuosina nostanut suosiotaan, ei kyse ole uudesta ilmiöstä: tosielämän rikostapaukset ovat kiinnostaneet ihmisiä aina ja syytkin kiinnostukseen ovat ainakin osittain yksinkertaiset. Kun haastattelin tätä kirjaa varten oikeuspsykologi Marianne Mäenpäättä, hän nosi esille esimerkiksi ihmisen evolutiivisen tarpeen ymmärtää ympäröiviä uhkia ja tarpeen kehitellä niiden varalle erilaisia selviytymisstrategioita. Rikostapauksista kiinnostuneisiin ihmisiin saatetaan liittää erilaisia ennakkoluuloja ja jotkut paheksuvat sitä, että rikollisuus kiinnostaa. Mäenpään mukaan kiinnostuksesta ei kuitenkaan pitäisi syyllistää: ”Se, että ihmistä syyllistetään siitä, että hän on kiinnostunut murhista tai muista rikostapauksista, ei auta mitään. On ihan luonnollista ja ihmispsykologiaa, että murha tai muu paha ja tuntematon kiinnostaa.”

Olen koonnut tähän kirjaan yhdeksän erilaista tosielämän rikostapausta samalla tavalla kuin kokoan kaikki podcastini jaksot. Olen käyttänyt lähteinä erilaisia julkisia materiaaleja, kuten uutisartikkeleita, dokumenttisarjojen jaksoja, kirjoja ja podcasteja. Suomalaisiin tapauksiin olen lisäksi tutustunut tuomioistuinten päätösten ja pöytäkirjojen kautta. Molemmissa niistä yritin tavoittaa tutkinnanjohtajat mahdollisesti kommentoimaan tapausta ja välittämään viestin tapausten uhreille sekä heidän omaisilleen, mutta tutkinnanjohtajat eivät vastanneet yhteydenottopyyntöihin. Kaikki käytetyt lähteet löytyvät listana kirjan lopusta.

Rikostapauksiin liittyy usein paljon huhuja ja spekulatiota ja joskus oikean tiedon erottaminen huhuista on vaikeaa. Olen käyttänyt sellaisia tietoja ja yksityiskohtia, jotka toistuvat monessa luotettavassa lähteessä. Lisäksi olen lukenut paljon tapauksiin liittyvien ihmisten, kuten omaisten ja tutkijoiden antamia lausuntoja. Jos joku tieto on huhua, spekulatiota tai omaa pohdintaani, se on tekstissä kerrottu.

Suomalaisissa rikostapauksissa emme poikkeuksellisesti julkaise rikoksesta tuomittujen koko nimiä. Tähän ratkaisuun on päädytty tekohetkellä nuorten ja äärimmäisen vaurioittavien tekojen kohteeksi joutuneiden uhrien suojelemiseksi, sillä tuomittujen nimien julkaisu saattaisi mahdollisesti johtaa uhrin tunnistamiseen. Näin on toimittu siitakin huolimatta, että tekijöiden nimet on julkaistu aiemmin lehtien palstoilla. Myös tekojen käsittelyssä on pyritty erityiseen varovaisuuteen ja sensitiivisyyteen.

Tämän kirjan tositarinat ja ihmiskohtalot ovat keskenään erilaisia, mutta kaikkia niitä yhdistää yksi asia: rikokset ovat tapahtuneet oikeille ihmisille. Tämä on mielestäni asia, joka kaikkien tosirikoksista kiinnostuneiden kannattaa pitää mielessä tapauksia pohtiessaan.

PAHAN ONNEN BARDSTOWN

Bardstown on pieni, vajaan 12 000 asukkaan kaupunki Kentuckyn osavaltiossa Yhdysvalloissa. Kaupungin kutsuminen idylliseksi, jokaisen amerikkalaisperheen unelmakaupungiksi ei ole liioiteltua, sillä vuonna 2012 Bardstown äänestettiin Yhdysvaltojen parhaimmaksi pikkukaupungiksi. Muualla Yhdysvalloissa ja maailmalla kaupunki on tunnettu bourbon-viskistään ja paikalliset pitävätkin Bardstownia koko maailman bourbon-pääkaupunkina.

Viimeisen vajaan kymmenen vuoden aikana pikkukaupungin ylle on kuitenkin laskeutunut synkkä varjo; useat selvittämättömät henkirikokset ja yksi erikoinen katoamistapaus ovat nostaneet Bardstownin otsikoihin uudella, kielteisellä tavalla. Sekä paikallisilla että kaupungin tapauksia seuranneilla ulko-paikkakuntalaisilla tuntuu olevan selvä mielipide siitä, että kaupungissa ja erityisesti sen poliisissa on meneillään jotain kummallista.

Selvittämättömät henkirikokset tulivat suuren yleisön tietoisuuteen vasta vuonna 2015, kun 35-vuotias perheenäiti Crys-

tal Rogers katosi Bardstownissa. Crystal oli syntynyt ja elänyt koko elämänsä Bardstownissa. Hän oli vanhempiensa Tommy ja Sherry Ballardin esikoinen, ja Crystalin lisäksi lapsuudenperheeseen kuuluivat nuorempi veli Casey ja sisko Brooke. Crystal oli elänyt tavallisen lapsuuden ja oli läheinen kaikkien sisarustensa kanssa. Perheessä harrastettiin paljon ulkona liikumista; erityisesti metsästyksellä oli iso rooli perheen vapaa-ajanvietossa.

Kuten monet muut Bardstownissa syntyneet, myös Crystal Rogers oli päättänyt opintojensa jälkeen jäädä asumaan syntymäkaupunkiinsa ja kasvattaa myös omat lapsensa siellä. Crystal oli jo teini-ikäisenä tiennyt haluavansa suuren perheen ja paljon lapsia, joten hänen vanhemmilleen ei tullut yllätyksenä, kun Crystal sai esikoisensa jo parikymppisenä ja päätti keskittyä lapsiin ja perheeseen opiskelujen sijasta. Crystal meni naimisiin lapsensa isän kanssa ja sai tämän kanssa vielä yhden lapsen lisää. Avioliitto ei kuitenkaan ollut pitkäikäinen, ja parin erotessa lapset jäivät äitinsä luokse asumaan.

Crystalin vanhemmat ovat kertoneet, että vaikka heidän ei ikinä tarvinnut pelätä, että Crystal olisi nuorena joutunut hankaluuksiin tai sekaantunut mihinkään epäilyttävään, tämän miesystävät ja -suhteet tuottivat välillä huolta. Tyttären parisuhteet eivät yleensä olleet kovinkaan pitkiä, vaikka jokaisen suhteen alussa Crystal oli aina varma siitä, että hän oli löytänyt elämänsä rakkauden.

Suuraavan kymmenen vuoden aikana Crystal sai vielä kaksi lasta lisää eri suhteista, mutta nämäkin suhteet päättyivät eroon. Crystalin perheenjäsenet eivät ole julkisuudessa avanneet enempää Crystalin suhdetta näiden lasten isiin.

Koska Crystal oli lapsiensa kanssa yksin, hän teki useita töitä samaan aikaan pystyäkseen elättämään itsensä ja lapsensa. Yhdessä näistä työpaikoista Crystal tapasi miehen nimeltä Brooks

Houck. Brooks omisti ja vuokrasi useita kiinteistöjä Bardstownissa, ja Crystal toimi Brooksia ja vuokralaisten välisenä. Hän muun muassa huolehti vuokralaisten laskuttamisesta ja kävi välillä perimässä maksamattomia vuokria. Crystalin äidin Sherryn mukaan hänen tyttärensä viihtyi työssään hyvin, vaikka esimerkiksi vuokrien periminen oli ujoille ja herkälle Crystalille joskus vaikeaa.

Crystalin ja Brooksia välille kehkeytyi työpaikkaromanssi, ja pariskunta alkoi seurustella melko nopeasti. Crystalin perheenjäsenten mukaan heidän perheensä oli innoissaan uudesta suhteesta, koska Brooksia perhe oli Bardstownissa tunnettu ja kaikki tiesivät perheen olevan arvostettu ja hyvässä maineessa. Crystalin äidin Sherryn mukaan Crystal oli tarkka siitä, että hänen perheenjäsenensä ja lapsensa pitivät Brooksista. Hän oli myös jo heti suhteen alussa tehnyt Brooksille selväksi, ettei suhde toimisi, jos Brooksilla olisi ongelmia hänen muun perheensä kanssa. Crystal oli todella läheisissä väleissä vanhempia ja sisarustensa kanssa, ja hänelle oli tärkeää, että myös hänen lapsuudenperheensä tuli toimeen Brooksia kanssa.

Sherryn mukaan hän piti Brooksista aluksi kovasti ja miehstä tuli nopeasti osa Crystalin perhettä. Brooks oli hänen mukaansa vierailulla aina ystävällinen ja kohtelias, hän vaikutti tulevan hyvin toimeen Crystalin lapsien kanssa ja hänellä oli hyvä työpaikka. Kaikki Crystalin aikaisemmat miesystävät eivät olleet tehneet samalla tavalla vaikutusta Sherryyn.

Vuonna 2013 Brooks ja Crystal saivat ensimmäisen yhteisen lapsen, kun Crystal synnytti pojan ja pojolle annettiin nimeksi Elijah. Elijah oli kuopuksena perheen silmäterä ja nopeasti kaikki alkoivat kutsua poikaa nimellä Eli.

Vaikka monien ulkopuolisten mielestä Crystalin ja Brooksia suhde vaikutti onnelliselta, Crystalin läheiset olivat panneet merkille ja kuulleet suoraan Crystalilta, että suhteessa oli myös ongelmia. Crystal oli avautunut ystävilleen ja sukulaisil-

leen suhteen ongelmista ja maininnut esimerkiksi, että yhteinen työpaikka ei välttämättä ollut parisuhteen kannalta paras vaihtoehto. Crystalin äiti Sherry on kertonut, että monet perheenjäsenet olivat panneet merkille myös sen, että Brooks oli alkanut kohdella Crystalin aiemmista suhteista syntyneitä lapsia hyvin eri tavalla kuin omaa poikaansa, vaikka Crystalin kaikki lapset asuivat perheen kanssa ja olivat osa perhettä.

Crystalin äidin Sherryn mukaan ajan myötä kävi ilmi, ettei Brooks pitänyt suhteen luomista muihin lapsiin tärkeänä tai kokenut olevansa vastuussa lapsista tai velvollinen auttamaan näiden hoitamisessa. Jos Brooks esimerkiksi kävi ruokakaupassa, hän saattoi ostaa ruokaa pelkästään itselleen, Crystalille ja Elijahille, mutta ei muille lapsille. Läheisten mukaan Crystal ei pitänyt Brooksin käytöksestä, mutta ei yleensä jaksanut nostaa asiasta meteliä, koska tiesi sen päättyvän riitaan.

Vuoteen 2015 mennessä suhde oli mennyt koko ajan vain huonompaan suuntaan, ja Crystal oli sanonut ystävilleen kokevansa parisuhteen, perhe-elämän ja työn yhdistämisen stressaavana ja uuvuttavana. Heinäkuun 3. päivä vuonna 2015 oli silti ihan tavallinen arkipäivä Crystalin ja Brooksin perheessä. Oman erikoisuutensa päivään toi kuitenkin se, että seuraavana päivänä eli 4. heinäkuuta juhlittiin Yhdysvaltojen itsenäisyyspäivää.

Yhdysvalloissa monet perheet valmistelevat juhlapäivää hyvissä ajoin, usein jo sitä edeltävänä päivänä. Crystal oli kuitenkin itsenäisyyspäivää enemmän innoissaan heinäkuun 3. päivästä, sillä hänellä ja miehellä oli pitkästä aikaa yhteisiä suunnitelmia illalle. Ystävilleen Crystal kertoi, että hänen isommat lapsensa menisivät kaikki isiensä luokse ja Elijahille tulisi lastenhoitaja. Brooks on kuitenkin myöhemmin kommentoinut tätä asiaa ja sanonut, että todellisuudessa heidän pojalleen ei ollut hoitajaa, vaan poika oli heidän kanssaan koko illan ajan. Ilmeisesti Crystal ja Brooks olivat puhuneet lastenhoitajasta Crystalin muille

lapsille, koska eivät halunneet näiden tulevan kateelliseksi siitä, että Elijah sai viettää kahdenkeskistä aikaa Crystalin ja Brooksin kanssa. Sama tarina oli Brooksin mukaan kerrottu myös Crystalin ystäville, jotta lapset eivät varmasti saisi tietää asiasta.

Vaikka Crystal oli ollut etukäteen innoissaan, kyseessä eivät varsinaisesti olleet treffit, vaan Brooks ja Crystal olivat menossa käymään Brooksin perheen omistamalla maatilalla, missä tarvittiin apua. Crystal nähtiin viimeisen kerran elossa maatilalla, mutta julkisuuteen ei ole kerrottu, keiden kertomaan tämä perustuu tai ketkä kaikki maatilalla tuona iltana olivat. Brooksin mukaan hän ja Crystal ajoivat Elijahin kanssa yhdessä maatilalle, ja kaikki vaikutti olevan hyvin. Maatilalla ollessaan he olivat ruokkineet tilan lehmät ja polttaneet joitakin roskia kossossa. Brooks ja Crystal olivat kierrelleet Elijahin kanssa kävelen maatilalla melko myöhään ja ajaneet sen jälkeen perheen yhteiseen kotiin.

Kotona pariskunta oli Brooksin myöhemmin kertoman mukaan mennyt suoraan sänkyyn laitettuaan ensin Elijahin nukkumaan. Sängyssä Crystal oli kuulemma vielä pelannut kännykälään, Brooks taas nukahtanut kesken pelaamisen. Kun Brooks aamulla sitten heräsi, oli Crystal hänen mukaansa poissa.

Crystalin perheenjäsenet eivät kuulleet Crystalista mitään itsenäisyyspäivän aikana eivätkä saaneet tätä kiinni soittamalla tai tekstiviesteillä. Tällainen täydellinen hiljaisuus oli epätavallista, joten Crystalin vanhempien ja sisarusten itsenäisyyspäivän vietto sujui huolestuneissa merkeissä.

Seuraavana päivänä, 5. heinäkuuta, Crystalin äiti Sherry sai tilanteesta tarpeekseen sen jälkeen, kun edes lapset eivät saaneet äitiään kiinni puhelimella. Kukaan ei ollut nähnyt Crystalia muutamaa päivään, eikä kukaan tiennyt, mitä tämä oli suunnitellut itsenäisyyspäivälle. Vaikka perhe ei ole julkisuudessa sanonut asiaa suoraan, on melko ilmeistä, että sen ja Brooksin välit olivat viilenneet jo ennen Crystalin katoamista.

Tästä kertoo esimerkiksi se, että Crystalin äiti Sherry ei yrittänyt ottaa yhteyttä Brooksiin kysyäkseen, oliko tällä tietoja siitä missä hänen tyttärensä voisi olla.

Sherry päätti tehdä katoamisilmoituksen tyttärestään suoraan poliisilaitokselle. Matkalla laitokselle hän törmäsi yllättäen Brooksiin. Sherry kysyi tyttärensä avopuolisolta, tiesikö tämä missä Crystal oli tai miksei hän vastannut puhelimeensa. Brooks sanoi, ettei ollut nähnyt Crystalia sen jälkeen, kun he olivat tulleet maatilalta kotiin ja menneet nukkumaan. Brooks ei Sherryn mukaan vaikuttanut huolestuneelta eikä muutenkaan millään tavalla kiinnostuneelta Crystalin katoamisesta, mikä oli Sherryn mielestä tietenkin outoa ja huolestuttavaa.

Sherry oli ihmeissään, mutta kun hän huomasi, että Brooks oli liikkeellä yksin, hän huojentui ajatellessaan, että 2-vuotias Elijah oli luultavasti Crystalin kanssa. Sherry ajatteli, että Crystal oli ehkä mennyt poikansa kanssa jonkun ystävänsä luokse ja halusi olla rauhassa. Kun Brooks kuitenkin sanoi, että Elijah oli kotona, Sherry huolestui entistä enemmän. Ei ollut hänen tyttärensä tapaista olla ilmoittamatta niin kauan aikaa poissa lastensa luota.

Kun Sherry sanoi Brooksille menevänsä tekemään katoamisilmoituksen, tämä kuulemma vain kohautti harteitaan ja sanoi, että jos Sherry koki ilmoituksen tarpeelliseksi, Sherry voisi sen mennä tekemään. Brooks oli itse jatkanut matkaansa muualle.

Poliisit ottivat katoamisilmoituksen vastaan välittömästi ja ottivat sen myös heti tosissaan. Tämä ei ole itsestäänselvyys, jos katoamisessa ei heti epäillä rikosta. Aikuisella ihmisellä on halutessaan oikeus kadota, eivätkä poliisit läheskään aina järjestä etsintöjä ensimmäisten katoamispäivien aikana. Yleensä, jos ei ole epäilyksiä rikoksesta tai siitä, että kadonnut on muuten hengenvaarassa, ei etsintöjä aloiteta heti. Edelleen erityisesti

Yhdysvalloissa elää vahvana myytti siitä, että aikuisen pitää olla 48 tuntia kateissa ennen kuin katoamista aletaan tutkia. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa, vaan jokainen tapaus ja sen kiireellisyys arvioidaan erikseen.

Suomessa katoamisilmoitus tehdään hätänumeroon 112, jos epäillään, että kadonnut on joutunut rikoksen uhriksi tai jos hän on hengenvaarassa tai jollain tapaa kyvytön huolehtimaan itsestään. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi alaikäistä lasta, vanhusta tai kehitysvammaista. Jos ihminen jää kateisiin, tulee kadonneesta tehdä myöhemmin virallinen katoamisilmoitus. Poliisin ohjeistuksen mukaan etsintöjä ei aloiteta välittömästi, jos kadonnut on terve aikuinen, eikä ole epäilystä siitä, että hän olisi joutunut vaikkapa onnettomuuteen tai rikoksen uhriksi. Jokainen tapaus arvioidaan kuitenkin myös Suomessa yksilöllisesti ja siihen, miten nopeasti etsinnät aloitetaan, vaikuttaa moni muukin asia: esimerkiksi se, onko etsittävä ihminen ollut kateissa joskus aiemminkin.

Crystalin tapauksessa etsinnät aloitettiin nopeasti luultavasti sen takia, että katoaminen oli hänelle täysin poikkeuksellista ja koska hän ei ollut ollut yhteydessä alaikäisiin lapsiinsa, joiden pääasiallinen huoltaja hän oli. Tapauksen vastuulleen ottanut rikosetsivä Jon Snow alkoi heti järjestellä ensimmäisiä etsintöjä. Melko pian etsintöjen alettua poliisit saivat vihjeen Crystalin autosta. Auto oli löytynyt hylättynä Bluegrass Parkway -nimisen valtatievarrelta, joka sijaitsi muutamien kilometrien päässä pariskunnan kotoa. Auto oli siististi parkkeerattu tien viereen, ja avaimet olivat edelleen kiinni lukossa.

Autossa oli kuitenkin muutama erikoinen yksityiskohta, joka kiinnitti sekä poliisien että Crystalin perheen huomion. Ensinnäkin yksi auton renkaista vaikutti olevan tyhjä, mutta ei kuitenkaan sellaisessa kunnossa, ettei autolla olisi voinut ajaa löytöpaikalta Crystalin kotiin asti. Crystalin perheen mukaan oli miltei mahdotonta, että Crystal olisi hylännyt autonsa

tienvarteen renkaan takia, koska hän oli erittäin tarkka turvallisuudestaan ja jotkut tutut olivat kutsuneet Crystalia tällaisissa asioissa jopa ”hysteriseksi”. Läheisten mukaan Crystal ei olisi ikinä pysähtynyt tien varteen tyhjentyneen renkaan takia, koska oli liian peloissaan, että joku ohi ajava voisi käyttää tilannetta hyödykseen ja tarjota hänelle apua väärät aiheet mielessään. Crystalin veljen Casey'n mukaan Crystal oli kerran ajanut kotiinsa jopa niin rikkinäisellä renkaalla, että ajaminen oli ollut enää vain juuri ja juuri mahdollista – ja tuolloin Crystal oli sanonut veljelleen, ettei ikinä pysähtyisi tien varteen rikkinäisen renkaan takia.

Toinen erikoinen asia autossa oli kuljettajan puoleisen penkin asento. Crystalilla oli todella erikoinen tapa ajaa autoa, sillä hänellä oli tapana siirtää penkki hyvin lähelle rattia ja asettaa penkin selkänoja todella taakse niin, että penkissä pystyi nojaamaan pitkälle taakse. Ilmeisesti Crystal teki niin koska pystyi sillä tavoin nostamaan oikean jalkansa mukavampaan asentoon. Kun auto löydettiin, kuljettajan penkki ei ollut tällaisessa asennossa, mikä sai Crystalin perheenjäsenet epäilemään, että autoa ei viimeksi ollut ajanut Crystal vaan joku muu.

Sisältä autosta löytyi Crystalin laukku ja hänen kännykkänsä, mikä selitti sen, että Crystal ei ollut vastannut kenenkään puheluihin tai tekstiviesteihin. Autosta ei muuten löydetty mitään erikoista, paitsi että sisällä oli jonkin verran roskia ja vaikutti siltä, ettei Crystal ollut hetkeen siivonnut autoaan.

Auto vietiin poliisiasemalle tarkempiin tutkimuksiin.

Koska Bardstown on pieni kaupunki, sana Crystalin katoamisesta levisi nopeasti. Monet halusivat auttaa jotenkin, ja Crystalin perhe saikin hyvin paljon apua ja tukea paikallisilta ihmisiltä. Vapaaehtoiset etsijät kävivät läpi maastoa auton löytymispaikan läheltä, vaikka ei ollutkaan mitään varmuutta siitä, että Crystal olisi ajanut autoa viimeisenä. Lisäksi kaupunkiin pystytet-

tiin useita isoja kylttejä, joissa oli Crystalin kuva ja pyyntö ottaa yhteyttä poliisiin, mikäli joku tiesi jotain tämän katoamisesta.

Crystalin vanhempien ja sisarusten oli vaikea ymmärtää yhtäkkiä katoamista, sillä Crystal oli hyvin omistautunut lapsilleen eikä hänellä ollut tapana tehdä yllättäviä reissuja tai muutoin olla ilmoittamatta poissa lastensa luota. Vaikka Crystalin vanhemmat kuinka yrittivät ymmärtää Brooksia ja sitä, että jokainen suhtautuu läheisen katoamiseen eri tavalla, he eivät voineet sille mitään, että miehen käytös aiheutti heissä hämmennystä.

Brooks ei ollut osallistunut yhteenkään etsintään, eikä hän ollut ollut juuri yhteydessä perheeseen Crystalin katoamisen jälkeen. Kun Crystalin äiti Sherry oli ollut menossa ilmoittamaan tyttärtään kadonneeksi ja oli samalla reissulla törmännyt tyttärensä avopuolisoon, tämä ei ollut vaikuttanut olevan lainkaan huolissaan avovaimostaan. Lisäksi Crystalin perhe oli saanut tietää, että Brooks oli osallistunut itsenäisyyspäivän juhlintaan 4. heinäkuuta, vaikka ei ollut kuullut lapsensa äidistä mitään koko päivänä.

Vanhempien mielestä Brooksien käytös oli erikoista, joten he ottivat asian tiimoilta yhteyttä etsivä Jon Snowhun ja kertoivat tälle ajatuksistaan ja epäilyksistään. Koska Brooks oli Crystalin avopuoliso ja senkin takia ensimmäisten joukossa kuultavien listalla, etsivä vakuutteli vanhemmille, että Brooksia kyllä kuultaisiin ja hänen tarinansa tarkistettaisiin.

Näin tapahtuikin, ja muutamaa päivää myöhemmin Brooksien ensimmäisessä kuulemisessa poliisit halusivat kuulla miehen version siitä, mitä heinäkuun 3. päivänä oli tapahtunut. Brooks kertoi, että he olivat olleet kolmestaan Crystalin ja Elijahin kanssa hänen vanhempiansa maatilalla myöhäiseen iltaan asti ja sen jälkeen palanneet kotiin. Brooksien mukaan Crystal oli luultavasti hävinnyt yön aikana, koska kun hän oli aamulla herännyt, tämä ei ollut sängyssä nukkumassa.

Kuulusteluja tehnyt poliisi kysyi, eikö Crystalia tai varsinkaan Elijahia haitannut se, että tuona iltana oli satanut ja tuullut kovasti. Kuulustelijan mielestä oli outoa, että Crystal olisi suosunut olemaan pienen lapsen kanssa sateessa ulkona mahdollisesti usean tunnin ajan. Brooks kuittasi asian sanomalla, että asia ei ollut haitannut Crystalia eikä häntä itseään.

Poliisit tahtoivat myös tietää, miksei hän vaikuttanut olevan huolissaan avopuolionsa katoamisesta ja miksi Brooks ei ollut osallistunut etsintöihin. Brooks sanoi syyksi sen, että hän oli uskonut Crystalin menneen serkulleen, jonka kanssa oli läheinen. Brooksin mukaan Crystal oli usein serkkunsa luona yökylässä ja saattoi lähteä tämän luokse jopa keskellä yötä, jos halusi omaa aikaa. Brooksin mukaan tämä oli tyypillistä erityisesti silloin, jos hän ja Crystal olivat riidelleet, minkä vuoksi hän ei nytkään ollut ollut huolissaan. Crystalin serkku on myöhemmin kiistänyt, että Crystal olisi ikinä ollut hänen luonaan yötä. Serkku on kertonut, että on kyllä läheinen Crystalin kanssa, mutta Crystal ei koskaan ollut hänen luonaan yötä.

Brooks sanoi poliiseille kuulusteluissa, että hän oli vasta etsintöjen alettua tajunnut, ettei Crystal ehkä ollutkaan kenenkään sukulaisensa tai kaverinsa luona ”piilossa”, eikä sen vuoksi ollut osallistunut etsintöihin tai ollut ollut huolissaan Crystalin katoamisesta. Brooks mainitsi useaan otteeseen riidat, joiden jälkeen hänen avopuolionsa oli lähtenyt omille teilleen. Kun poliisit halusivat tietää, mistä Brooks ja Crystal olivat riidelleet, yllättäen Brooks pyörsikin puheensa ja sanoi, etteivät he olleetkaan. Tämä oli poliisien mielestä outoa. Brooksin kertomus vaikutti muiltakin osin oudolta, mutta poliiseilla ei ollut varsinaisia todisteita häntä vastaan.

Etsintöjen jatkuessa poliisit pitivät silti mielenkiintonsa edelleen Brooksissa. Poliisien tiedossa oli, että Crystalin ja Brooksin suhde ei ennen katoamista ollut parhaimmassa tilassa ja

kaupungilla liikkuvien huhujen mukaan Crystal oli ehkä harkinnut jopa eroamista katoamisensa aikoihin. Koska erohuhuja oli liikkeellä, poliisien oli pakko pohtia sitäkin vaihtoehtoa, että Crystal olisi kadonnut vapaaehtoisesti. Ehkä Crystal oli pettynyt siihen, ettei suhde avopuolisoonsa tuntunut toimivan ja hän jäisi taas yksin, ja oli siksi lähtenyt pois kaupungista.

Crystalin vanhempien ja muiden tuttujen mielestä tämä oli kuitenkin mahdotonta, eivätkä he pitäneet vapaaehtoisesta katoamisesta missään määrin todennäköisenä. Vanhemmat joutuivat myös oikomaan huhua, jonka mukaan Crystal oli lähtenyt johonkin ”bilettämään”. Ilmeisesti Brooks oli puhunut sekä poliisikuulusteluissa että ystäviensä kanssa siitä, että Crystalilla oli joskus tapana olla pitkään juhlimassa. Sana tästä oli lähtenyt leviämään, ja huhu oli kantautunut myös Crystalin vanhempien korviin. Heidän mukaansa oli käsittämätöntä, että Brooks oli puhunut tällaista – vaikka Crystal nautti ystäviensä seurasta ja kävi silloin tällöin näiden kanssa ulkona, hän ei ollut koskaan ollut missään ilmoittamatta näin pitkää aikaa.

Pian poliisit kutsuivat Brooksia uudestaan kuulusteluihin, jotka saivat yllättäen melko erikoisen käänteen. Toisissa kuulusteluissa etsivä Jon Snow kysyi Brooksilta vielä tarkempia kysymyksiä Crystalista, heidän parisuhteestaan ja perhe-elämästään. Brooks vastaili kysymyksiin ja vaikutti yhteistyöhaluiselta. Välillä hän vaikutti surulliselta ja avautui Snowlle esimerkiksi siitä, ettei hän tiennyt miten selittää äidin katoaminen Elijahille sitten kun tämä olisi isompi, mikäli Crystalia ei löydetäisi.

Etsivä Snow otti välillä kuulusteluissa esille sen seikan, että Brooks ja Crystal olivat olleet taaperoikäisen lapsen kanssa ulkona niin myöhään, vieläpä sateella. Hänen mielestään se oli omituista. Brooksia mielestä asiassa ei kuitenkaan ollut mitään outoa. Snow otti esille myös Brooksia puhelutiedot ja sanoi, että he olivat yhdessä muiden tutkijoiden kanssa kiinnittäneet huomiota Brooksia keskiyöllä kännykkäänsä saamaan puheluun,

joka oli kestänyt 13 sekuntia. Kun Snow kysyi Brooksilta, kuka tälle oli soittanut, Brooks väitti, ettei muistanut – siitäkään huolimatta, että kuulustelujen aikaan puhelusta oli kulunut vasta viisi päivää.

Kesken kuulustelujen Brooksin kännykkä alkoi soida ja hän kysyi Snowlta, voisiko hän vastata. Kun etsivä sanoi, ettei hänellä ollut mitään sitä vastaan, Brooks vastasi puhelimeensa. Vaikutti siltä, että puhelimen toisessa päässä ollut henkilö oli kiihtynyt, sillä Brooks alkoi välittömästi vastailla tämän kysymyksiin ja kertoi muun muassa olinpaikkansa. Ilmeni, että puhelimen toisessa päässä oli Brooksin veli Nick Houck, joka sattui työskentelemään poliisina Bardstownin kaupungissa. Kuten veljensä Brooks, myös Nick oli paikkakunnalla tunnettu, koska Houckin vanhemmat olivat pidettyjä ja arvostettuja yrittäjiä.

Brooksien puheiden perusteella vaikutti siltä, että Nick oli tyytymätön siihen, että hänen veljensä oli kuulusteltavana. Brooks sanoi veljelleen puhelimesta, ”ettei usko kenenkään yrittävän lavastaa häntä” ja että ”hän tietää kyllä, että joskus viattomatkin ihmiset joutuvat pulaan”. Brooksien vastausten perusteella vaikutti myös siltä, että Nick yritti ehdottaa sitä vaihtoehtoa, että Crystal olisi häipynyt kaupungista jonkun toisen miehen matkaan.

Etsivä Jon Snow kuunteli puhelua mielenkiinnolla, ja kun Brooks sanoi puhelimeen, että hän voisi kyllä lähteä kuulustelusta, mikäli se olisi Nickin neuvo hänelle, vierestä kuunnellut Snow elehti myöntymisen merkiksi. Kuulustelut eivät enää puhelun jälkeen jatkuneet, koska vaikutti siltä, että Brooks ei halunnut enää keskustella Snow’n kanssa. Puhelun jälkeen Snow sanoikin Brooksille, että mikäli tämä haluaisi lähteä, hänellä olisi siihen oikeus. Hän myös lisäsi, että Brooks voisi jatkossa ottaa asianajajan mukaansa kuulusteluihin, mikäli halusi.

Kuulustelujen jälkeen poliisien mielenkiinto kääntyi Brooksin lisäksi myös Nickiin. Nick oli työskennellyt jo vuosien ajan Bardstownin poliisiasemalla, ja hän oli työkavereidensa keskuudessa pidetty poliisi. Jon Snown mielestä oli kuitenkin outoa, että Nick oli selvästi yrittänyt jotenkin varoittaa veljeään, vaikka Brooksilla ei ollut kuulusteluissa mitään hätää, eikä tämä ollut epäiltyä Crystalin katoamisessa. Snown mielestä oli outoa, että poliisi neuvoi olemaan tekemättä yhteistyötä tapauksen tutkijoiden kanssa. Hänen mielestään olisi pikemminkin kannattanut tehdä yhteistyötä poliisien kanssa, jos halusi saada itsensä näyttämään mahdollisimman ei-epäilyttävältä.

Veli-Nick ei kuulunut Crystalin katoamista tutkivaan tiimiin, mutta hän oli kuitenkin jollain tavalla perillä tutkinnan kulusta, kuten kaikki asemalla työskennelleet poliisit. Rick McCubbin, Bardstownin poliisilaitoksen päällikkö, oli erityisen tuhtunut saadessaan kuulla, miten Nick oli toiminut veljensä kuulustelujen aikana. Hän halusi tehdä selväksi Nickille, että tämä ei voisi toimia ammattietiikkansa vastaisesti, vaikka Crystalin tapaus koskettikin hänen perhettään.

Tässä välissä poliisien tutkinnat olivat edistyneet. Nick kutsuttiin melko nopeasti kuulusteluihin ja kuulustelijat kysyivät häneltä monia asioita liittyen Brooksiin, Crystaliin, näiden suhteeseen ja katoamisen yksityiskohtiin. Poliisipäällikkö McCubbin on myöhemmin kertonut, että Nick ei suostunut kuulusteluihin vapaaehtoisesti, vaan hän joutui antamaan Nickille käskyn osallistua kuulusteluihin ja tehdä yhteistyötä.

Kuulusteluissa poliisit kertoivat kuulleensa, että sen jälkeen kun Nick oli keskeyttänyt veljensä kuulustelut soitoillaan, veljekset olivat tavanneet toisensa. Nick kiisti aluksi, että olisi ollut missään veljensä kanssa, mutta kun poliisit sanoivat, että heillä oli valvontakameran nauhoitteita, joissa veljekset ajoivat omilla autoillaan peräkkäin kohti perheensä maatilaa, Nick myönsi nähneensä veljensä kuulustelujen jälkeen. Kun häneltä kysyt-

tiin, mitä hän ja Brooks olivat maatilalla tehneet, Nick vastasi, ettei muistanut.

Valvontakameroiden ja silminnäkijähavaintojen mukaan Nick ja Brooks viettivät tilalla aikaa kaksi tuntia. Valvontakamerat kuvaavat vain tietä, joten kameroiden avulla ei saatu selvyyttä siitä, mitä maatilalla tapahtui.

Nickin kuulusteluissa poliisit paljastivat myös jotain yllättävää; he sanoivat, että Nickin poliisiauton sisältä oli löydetty ruumiinnesteitä. Ruumiinnesteillä voidaan tarkoittaa esimerkiksi virtsaa, oksennusta, siemennestettä tai verta, eivätkä poliisit tarkentaneet, mitä nestettä autosta oli löydetty. Nick kertoi poliiseille, että vain hänellä oli pääsy hänen työautoonsa, eikä hänellä ollut mitään selitystä löydöksille. Hän ei tuntunut uskovan poliiseja ja vihjasi epäsuorasti poliisien valehtelevan. Tällainen väite ei Yhdysvalloissa ole välttämättä täysin tuulesta temmattu, sillä poliisit saavat valehdella kuulusteluissa, jos epäilevät sen auttavan rikoksen ratkaisemisessa.

Crystalin katoamista tutkineet poliisit eivät ole koskaan kertonut tämän enempää Nickin autosta löytyneistä ruumiinnesteistä.

Lisäksi poliisit kertoivat, että Nickin naapurit olivat nähneet Nickin siirtävän jotain isokokoista oman autonsa tavaratilasta jonkun perheenjäsenensä auton tavaratilaan Crystalin katoamista seuranneina päivinä. Nick sanoi, että hän ei tiennyt mistä naapuri puhui. Hän väitti, ettei muistanut siirtäneensä mitään autostaan kenenkään perheenjäsenensä autoon.

Koska tapausta tutkineet poliisit aavistelivat, että Nick tiesi enemmän veljensä avopuolison katoamisesta kuin hän suostui kertomaan, he pyysivät tätä valheenpaljastuskokeeseen. Valheenpaljastuskokeisiin suhtaudutaan ristiriitaisesti, sillä niiden ei katsota olevan oikeaa tiedettä, eikä niiden tuloksia voida käyttää todisteena oikeudenkäynnissä. Monet asiat, kuten esimerkiksi stressi tai huonosti aseteltu kysymys, voivat vaikuttaa

kokeen tuloksiin. Valheenpaljastuskokeella voidaan kuitenkin tunnustella, miten yhteistyöhaluinen epäilty on – suostuuko hän testiin ylipäättään ja miten hän suhtautuu testin tuloksiin.

Nick oli aluksi testiä vastaan, eikä hän olisi millään halunnut tehdä sitä. Ensimmäiseen sovittuun testiin Nick ei ilmaantunut paikalle, ja toisessa testissä hänen vastauksensa herättivät kysymyksiä poliiseissa. Testin mukaan osa Nickin vastauksista osoitti, ettei hän ollut ollut rehellinen. Vastauksissa oli epäselvyyttä muun muassa silloin, kun häneltä kysyttiin, tiesikö hän missä Crystal oli ja tiesikö hän mitä Crystalille oli tapahtunut.

Kun valheenpaljastuskokeen tehnyt FBI:n edustaja kertoi Nickille, että tämä oli testin mukaan valehdellut, Nick hermostui. Hän väitti, ettei ollut valehdellut, eikä hän uskonut testin tuloksia. Nick muuttui niin vihaiseksi, että FBI:n tutkija joutui pyytämään tätä rauhoittumaan. Tutkija totesi Nickille, ettei tällä ollut mitään syytä hermostua vain siksi, että hän oli kertonut Nickin valehdelleen ja olleen epärehellinen testissä.

Tämän jälkeen Crystalin katoamisen tutkintaa jatkoivat aktiivisesti sekä poliisit että siviilit, mutta tutkimukset eivät tuntuneet etenevän enää minnekään. Viimeinen varma havainto Crystalista oli valvontakameroiden nauhoitteesta, jossa Crystal näkyi yhdessä Brooksia kanssa autossa ajamassa kohti Brooksia vanhempien maatilaa. Nauhoite oli siltä illalta, kun Brooks sanoi olleensa maatilalla yhdessä Crystalin ja heidän yhteisen poikansa kanssa.

Kummallista kyllä, Elijahia ei kuitenkaan näkynyt nauhoitteella. Kun Brooks ajoi maatilalta pois päin, autossa ei näkynyt enää myöskään Crystalia. Poliisien vahva epäily oli, että Crystalille oli tapahtunut jotain maatilalla.

Ensimmäiset isot käännteet Crystalin katoamistapauksessa tapahtuivat lokakuussa 2015, neljä kuukautta katoamisen jälkeen. Bardstownin poliisilaitoksen päällikkö Rick McCubbin piti tie-

dotustilaisuuden, jossa hän kertoi, että kaupungin pormestari oli antanut Nick Houckille potkut poliisin virasta. McCubbin oli jo aiemmin lomauttanut Nickin työstään, ja virallinen erotaminenkin oli tapahtunut hänen aloitteestaan.

McCubbin kertoi tiedotustilaisuudessa, että vaikka potkujen antaminen ei yleensä ollut mukavaa, hän oli tyytyväinen ja koki suorastaan iloa voidessaan irtisanoa Nickin. Nick ei McCubbinin mukaan edustanut laitoksen arvoja, eikä hänen käytöstään voinut pitää millään tavalla sopivana poliisille.

Samassa tiedotustilaisuudessa päällikkö McCubbin ilmoitti, että Brooks Houck oli nyt poliisien ainoa, virallinen epäilty Crystalin katoamisessa. Poliisipäällikkö sanoi, että Crystalin katoaminen ei ollut enää vain kadonneen etsintäoperaatio, vaan heillä oli syytä uskoa, että Crystal oli kuollut. Näin ollen tutkinta vaihtui henkirikostutkinnaksi.

Crystalin vanhemmille poliisien tiedotus oli helpotus, sillä he olivat jo ensimmäisistä päivistä lähtien uskoneet, että Brooks oli jotenkin sekaantunut Crystalin katoamiseen. Kukaan Brooksin perheestä tai suvusta ei ollut tippaakaan huolissaan Crystalista, eikä kukaan heistä ollut osallistunut Crystalin etsintöihin. Toisaalta Sherry ja Tommy Ballard, Crystalin vanhemmat, ovat saaneet myös kritiikkiä siitä, että he ovat niin suoraan alusta alkaen osoittaneet Brooksia ja myös hänen veljeään Nickiä syyttävällä sormella.

Brooksin suuntaan tuli lisää epäilyksiä, kun hänen työkaverinsa Danny Singleton otettiin kiinni joulukuussa 2015. Danny oli työskennellyt Brooksin alaisena ja oli usein tehnyt töitä yhdessä Crystalin kanssa. Dannyä oli aiemmin vuoden 2015 aikana kuulusteltu valan alla Crystalin katoamisesta, ja poliisit olivat nyt saaneet selville tämän valehdelleen. Poliisit eivät ole kertoneet julkisuuteen yksityiskohtia, mistä Danny oli valehdellut, mutta ilmeisesti hän oli ainakin kertonut vääriä tietoja omasta olinpaikastaan Crystalin katoamisen aikana.

Danny tunnusti syyllisyytensä valan alaisena valehteluun. Hänet vapautettiin vankilasta tammikuussa 2016 muutaman kuukauden istumisen jälkeen. Vähän ennen Dannyn vapauttamista kaksi paikallista vankia kertoi poliiseille, että he tiesivät Dannyn olleen mukana Crystalin tappamisessa ja ruumiin hävittämisessä. Asiaa tutkittiin, mutta vangit myönsivät lopulta, että he olivat keksineet koko jutun päästäkseen vankilasta vapauteen aikaisemmin.

Crystalin vanhemmat olivat yrittäneet jatkaa elämäänsä tyttärensä katoamisen jälkeen, mutta tapaus oli vaikuttanut heidän elämäänsä valtavasti. Neljä Crystalin lapsista asui heidän luonaan, ja Sherryllä oli heidän kanssaan kädet täynnä töitä.

Elijah asui isänsä Brooksin kanssa. Sherry yritti silti pitää jonkinlaisia välejä yllä tyttärenpoikansa kanssa. Sherry pelkäsi, että Brooks suunnitteli muuttavansa pois paikkakunnalta poikansa kanssa, koska oli kuullut miehen myyneen omistamiaan kiinteistöjä pois epäilyttävän halpaan hintaan. Niinpä Sherry päätti hakea tyttärenpoikansa huoltajuutta. Brooksin ja Sherryn huoltajuuskiista kesti yhteensä useita vuosia. Sherry halusi Elijahin huoltajuuden itselleen, kun taas Brooksin mielestä hänen tuli saada olla rauhassa poikansa kanssa, eikä hänen olisi pitänyt joutua edes miettimään huoltajuudesta luopumista. Lopulta, helmikuussa 2021, tuomari määräsi Brooksille yksinhuoltajuuden. Sherryn ja Crystalin muun perheen suureksi harmiksi tuomari ei myöntänyt Sherrylle edes Elijahin tapaamisoikeutta. Syynä tähän oli se, että Brooksin mukaan Sherry oli puhunut Elijahille pahaa hänestä. Brooks väitti, että pojan opittua puhumaan tämä oli aina Sherryn luona vierailtuaan puhunut Crystalista ja kertonut isoäitinsä sanoneen, että Brooks oli tehnyt Crystalille jotain.

Samaan aikaan kun Sherry yritti pitää huolta Crystalin muista lapsista ja pysyä ajan tasalla katoamisen tutkinnasta, Crystalin isä aloitti kaikessa hiljaisuudessa oman tutkinnan.

Tommy ei täysin luottanut poliisiin ja heidän kykyynsä tutkia katoamista, joten hän haastatteli itse paikallisia ja keräsi silminnäkihavaintoja sekä valvontakameroiden nauhoitteita. Tommy oli hyvin salamyhkäinen, jopa vainoharhainen, omista tutkimuksistaan eikä suostunut jakamaan materiaalia kenenkään muun kuin vaimonsa ja poikansa Casey'n kanssa. Crystalin isä oli varma, että saisi selville jotain merkittävää tyttärensä katoamisesta.

Vaikka Ballardeista tuntui usein siltä, että poliisit eivät saaneet mitään uutta selville ja heidän tyttärensä katoamisen tutkinta jumitti paikallaan, vuoden 2016 aikana tapauksessa sattui muutamia kiinnostavia käänteitä – ei-niin yllättäen kaikki nämä käänteet liittyivät jollain tapaa Brooksiin ja hänen sukulaisiinsa.

Poliisit olivat kiinnostuneet autosta, jota Nick Houck oli käyttänyt Crystalin katoamisen aikoihin. Auto oli valkoinen ja merkiltään Buick, mutta poliisien ihmetykseksi Nick ei omistanut eikä ollut koskaan omistanut tällaista autoa. Eräs Nickin sukulainen kuitenkin oli: poliisit saivat selville, että Nickin ja Brooksien 82-vuotias isoäiti oli omistanut tällaisen auton Crystalin katoamisen aikaan. Kaiken huipuksi Nick oli myynyt auton isoäitinsä puolesta vain vähän Crystalin katoamisen jälkeen.

Koska poliisit olivat lähes varmoja, että Nick oli lainannut isoäitinsä autoa, he päättivät yrittää etsiä omistajaa vaihtaneen auton käsiinsä. Lopulta auto löytyi melko helposti, ja se vietiin poliisiin laboratorioon tarkempia tutkimuksia varten. Auton sisältä yritettiin etsiä esimerkiksi hiuksia, verta tai muita ruumiinnesteitä tai DNA:ta. Poliisit eivät ole kertoneet julkisuuteen, löytyikö auton sisältä DNA:ta tai muita todisteita.

Luonnollisesti poliisit yrittivät saada tietoja myös isoäidiltä. He kysyivät, oliko tämä lainannut autoaan lapsenlapselleen ja jos oli, niin miksi. He myös halusivat tietää, miksi Nick oli myynyt auton isoäitinsä puolesta. Koska Anna ei ollut yhteis-